

Jan Ziskasen um 2025:

Vit mugu vera klár til framtíðina

- TAÐ ERU 12 ALTJÓÐA STÓRRÁK, SUM VIT VÆNTA KOMA AT FLOYMA INN YVIR ALLAN HEIMIN, SIGUR JAN ZISKASEN, STJÓRI Í FØROYA TELE. HESI RÁKINI MÆLIR HANN FYRITØKUM, EINSTAKLINGUM OG ALMENNINGINUM AT TAKA ATLIT TIL

Pætur Hjalmar Evensson

- The best way to predict the future, is to create it.

Soleiðis sigur Jan Ziskasen, samtaksstjóri á Føroya Tele, sum siterar orðini hjá Abraham Lincoln, sum siga, at besti mátin at spáa um framtíðina, er við at skapa hana.

Føroya Tele við Jan Ziskasen á odda hevur kannað og sett seg inn í nøkur altjóða stórrák, sum gera seg galdandi í øllum heiminum í løtuni. Hetta eru rák, sum fara at seta dag-skránna fyrri, hvussu vit í nærmastu framtíð koma at liva okkara lív, og hvussu samfelagið yvirhøvur verður skipað og broytt.

- Tað eru 12 altjóða stórrák, sum vit vænta koma at floyma inn yvir allan heiminn, og í tí samanhinginum hyggja vit eisini eftir, hvar Føroyar eru í hesari gongdini, sigur Jan Ziskasen.

Hesi 12 rákini snúgvast seg m.a. um talgildu menningina, fólkavøkstur, handilsvirksemi, infrakervi og umhvørvið.

Tað kann vera ringt at spáa um framtíðina, men Jan Ziskasen heldur, at vit í Føroyum eiga at hugsa meira um tað, sum bíðar okkum í framtíðini. Tí hevur hann nøkur boð uppá, hvørji atlit, mann sum fyrirøka, einstaklingur og samfelag má taka fyrri at mæta einari framtíð, sum mann fyrri 20 árum síðani ikki hevði kunnað ímyndað sær.

Alt verður sambundið

Tað er eingin loyna, at tæknin er blivin ein nóg stórri partur av gerandisdegnum hjá okkum menniskjum seinastu árin. Tæknimenningin gongur við rúkandi ferð, og vit kunnu gera alsamt meira við okkara snildfon.

Jan Ziskasen meinar, at hendan gongdin ger, at nærum alt verður sambundið, tá tosað verður um gerandisdagin, undirhald, vørur og tænastr yvirhøvur orsakað av internetinum og snildfonini.

- Mann sigur, at longu í 2020 vera 5 milliardir fólk knýtt at internetinum. Í dag er talið góðar 4 milliardir. Øll hesi fólkini fara at hava fimm ymisk tól í part, og hvørt húsarhald fer í miðal at hava 10 ymisk tól, ið verða knýtt at internetinum, sigur Jan Ziskasen og sipar til tól sum brandalarmar, kaffimaskinur og køli-skáp, sum alt kann knýttast at snildfonini.

Hann peikar á eina vatnfløsku, sum stendur á borðinum, og tekur hana í hondina.

- Hendan fløskan verður allarhelst eisini sambundin. Longu í 2020 fer ein fløska at fólást øgiliga ein-dimensionell, um hon ikki kann knýttast til internetið. Onkur fer helst at siga: "Hetta produktið er ikki serliga áhugavert; eg kann bara drekka tað. Kann eg einki annað

gera við tað?", sigur hann og vísir við fingrunum ímóti fløskuni, at mann fer at vænta at kunna trýsta á, "swipea" og forstørta partar fløskuni við fingrunum, eins og mann í dag ger á snildfonum og teldlum.

- Tær allar flestu fyrirøkurnar, sum selja fysiskar vørur fara at hava eina talgilda *addon* til vøruna. Tað sær mann t.d. við bilum, har mann kann tendra bilin frá telefonini og hyggja, um tað eitt nú er bensin á. Eg kann eisini lata mína garasju heima upp her frá við telefonini, vísir Jan Ziskasen á.

Hesar loysnirnar geva snildfonini eitt óbroytiligt vald, tí mann er á snildfonini allatíð.

- Tá mann fer út úr húsunum, kann mann gott hava gloymt alt møguligt eftir, men mann gloymir ongantíð telefonina. Mann fœlir seg naðan, um mann hevur gloymt hana eftir, og tað er tí, meira og meira hendir nettup á mobila tólinum, sigur hann.

Vit fara ikki at bíða eftir tænastrum

Hendan gongdin við sambindingini, ella sum Jan kallar tað: *connected living*, fer at gera, at mann skjótt kemur til eitt punkt, har fólk vilja hava alt her og nú. Fyribrigdið "at bíða" verður ikki tað sama í framtíðini, tí tækniliga menningin

ger, at mann fer at seta heilt nýggj krøv.

- Børnini í dag vaksa upp við, at alt er nóg skjótari, og at mann er on 24 tímar um sam-døgrið. Hesi børnini koma at seta krav um, at um tey vilja hava eina pitsu, so skulu tey hava hana beint nú. Tað verður einki við fyrst at fara oman í býin, bíleggja og standa í kø og bíða eftir pitsuni. Tá verður tað púra vanligt at bíleggja á netinum, og so kemur pitsan til hurðina eina lítla løtu seinni, væntar Jan Ziskasen.

Sama gongdin hevur leingi verið við stroyming av video og tónleiki. Í dag eru nærum allir filmar og allar sendingar tørkar á stroymingstænastrum, sum hevur flutt sjónvarpshyggiarar yvir á Netflix, HBO og aðrar *on-demand* sjónvarpstænastrum.

- Um mann vil hyggja at einum filmi, so fer mann ikki at bíða til klokkan 21 í kvøld fyrri at síggja ein film í sjónvarpinum, tá mann heldur kann síggja filmin her og nú á t.d. Netflix. Okkara børn kenna nærum ikki til *flow-tv* og kunnu ikki finna uppá at bíða eftir einum filmi á sjónvarpsskránni. Tað konseptið eksisterar ikki í teirra verð, sigur Jan Ziskasen.

Krav um altíð at hava atgongd

Hendan broytingin er nakað, sum fyrirøkur og íverksetarar skulu leggja sær í geyma og byrja at hugsa nóg meira um, heldur samtaksstjórin.

- Tær fyrirøkurnar, sum kunnu samanknýta kundann við vøruna, upplivisið ella tænastruna

hava eina gylta framtíð framman fyrri sær, sigur Jan Ziskasen.

Kundarnir fara í framtíðini at vænta atgongd

